

Inhoud leereenheid 4

Bevolkingsregister

- 1 Voorlopers van het bevolkingsregister
- 2 Vastbladige bevolkingsregisters 1850-1920
- 3 Gezinskaarten 1920-1938
- 4 Persoonskaarten 1939-1994 en Gemeentelijke Basisadministratie
persoonsgegevens vanaf 1994
- 5 Beschikbaarheid van het bevolkingsregister voor onderzoek
- 6 Het centraal archief van overledenen bij het Centraal Bureau voor
Genealogie
- 7 Praktijk van het onderzoek in het bevolkingsregister

Opgaven

Zelftoets

Terugkoppeling

- Antwoorden op de zelftoets
- Uitwerking van de opgaven

Leereenheid 4

Bevolkingsregister

1 Voorlopers van het bevolkingsregister

Naast de burgerlijke stand is er als tweede belangrijke bron voor genealogische basisgegevens het bevolkingsregister. De invoering van een doorlopend bijgehouden bevolkingsregister dateert van 1850. Voor die tijd zijn er ook wel lijsten aangelegd van de bevolking. Ten tijde van de Republiek hielden in sommige steden 'wijkmeesters' in wijkregisters bij wie in hun wijk woonden, wie vertrokken en wie zich vestigden. Deze registers zijn meestal niet bewaard gebleven. Daarnaast kennen we uit de tijd van de Republiek belastingregisters, waarin bijvoorbeeld de gezinshoofden zijn vermeld, en lijsten van 'weerbare mannen', de volwassen mannen die in tijd van oorlog mee zouden kunnen helpen met de verdediging. Dat zijn meestal niet meer dan naamlijsten, waaruit we misschien op kunnen maken in welk gehucht of polder iemand woonde en met welk wapen hij zich zou melden, een 'piek' (lans) of 'roer' (geweer) bijvoorbeeld. Het genealogisch belang van zo'n lijst is dat het een 'teken van leven' geeft van de mannen die erop staan. We weten dat iemand die erop voorkomt in leven was op het moment dat de lijst werd gemaakt. Als de opsteller ervan tenminste goed geïnformeerd was. In de Franse tijd zijn er volkstellingen gehouden, maar dat bleef meestal bij het 'tellen van hoofden', zonder dat er registers werden aangelegd. Uitzondering vormt de volkstelling uit 1807-1808, die de naam van het gezinshoofd geeft, diens beroep, aantal inwonende familieleden en huispersoneel en bezit aan onroerend goed. Ze zijn van een klein aantal plaatsen bewaard gebleven, meestal in het archief van de gemeente. De zogenaamde 'régistres civiques', lijsten van stemgerechtigde mannen van 21 jaar en ouder, zijn ruimer bewaard. Deze registers zijn opgemaakt in 1811 of 1812 en bevatten datum van inschrijving, naam, beroep en geboortedatum (of alleen jaar). Ook nu is het genealogisch belang het teken van leven, maar daarnaast weten we dus iets over de beroepsuitoefening en kan het zijn dat dit de enige bron is voor iemands geboortedatum. Er zijn twee plaatsen waar ze bewaard kunnen zijn. De 'municipalité' (gemeente) hield in veel gevallen een kopie van de lijst die ze opstuurde naar de 'préfecture'. De lijsten vinden we dan ook bij een gemeentearchief of een rijksarchief in de provinciehoofdstad. Gestimuleerd door de provinciale overheden zien we in de daaropvolgende decennia in sommige plaatsen bevolkingsregistraties ontstaan. De gegevens erin zijn over het algemeen erg summier, ze zijn over enkele jaren bijgehouden en bovendien sporadisch bewaard. Bij onderzoek in een bepaalde plaats kunt u daarom het beste bij de archiefdienst waar deze plaats onder valt (gemeente-, streek- of rijksarchief), op de hoogte stellen wat er bewaard is gebleven.

De eerste volledige plaatselijke bevolkingsoverzichten die landbreed zijn aangelegd en waarvan vele bewaard zijn gebleven, dateren van 1829. Dat jaar was de eerste van een reeks tienjaarlijkse volkstellingen. De gemeenten legden vast wie op een bepaald adres woonden. De ambtenaren maakten per adres als het ware een groepsfoto. Dat zelfde geldt voor

de tweede volkstelling, van 1839. De registers die bewaard zijn, vindt u in de archieven van gemeenten (in gemeentearchieven of regionale archieven).

2 Vastbladige bevolkingsregisters 1850-1920

De gegevens die de gemeenten in 1849 voor de derde volkstelling verzamelden, vormden de basis voor een doorlopende bevolkingsadministratie. De overheid was gebaat bij een actueel overzicht van de bevolking. Een goede bevolkingsregistratie droeg bij aan een doelmatig toezicht op de openbare orde, kwam van pas bij belastingheffing, oproepen van dienstplichtigen, uitschrijven van verkiezingen, armenzorg, enzovoorts. Het Koninklijk Besluit van 22 december 1849 (*Staatsblad* 64) verplichtte de gemeenten per 1 januari 1850 tot het inrichten en bijhouden van het bevolkingsregister.

De gemeenten moesten in het doorlopende register bijhouden wie er op hun grondgebied woonachtig waren. En burgers moesten bij de gemeenten melden wanneer zij zich vestigden of vertrokken. Deze verplichting was al opgenomen in het *Burgerlijk Wetboek* van 1838. Maar dit was wat de meeste gemeenten betreft dode letter gebleven.

Vanaf 1850 hoeven we het dus niet meer alleen te doen met de 'snapshots' van de burgerlijke stand, waarin één bepaald levensfeit is vastgelegd, of met de groepsportretten van de volkstellingen. Het bevolkingsregister laat zich lezen als een film van de gebeurtenissen in een bepaald gezin gedurende een bepaalde periode.

In groot formaat registers schreven de ambtenaren de personen uit een gezin op. Van elke persoon vermeldden zij onder meer: naam en voor-naam, geboorteplaats en datum (soms alleen het geboortjaar), burgerlijke staat (gehuwd, ongetrouwd, weduwnaar), relatie met het hoofd van het gezin (vrouw, zoon, dochter, neef, nicht, vader, moeder, schoonvader, schoonmoeder, niet verwant, enzovoorts), godsdienst, beroep, (indien van toepassing) vorige woonplaats en datum van vestiging in de gemeente. Zo lang het register in gebruik was, werden veranderingen in het gezin opgeschreven: bij geboorte, huwelijk of overlijden van een gezinslid de plaats en de datum, bij nieuwe inwoning of verhuizing, de datum van ingang en de respectievelijke gemeente van herkomst of bestemming. Zo bieden de bevolkingsregisters dus veel informatie.

We kunnen ons hiermee een beeld vormen van de ontwikkelingen in een gezin: lief en leed van een echtpaar en hun kinderen, inwonende familieleden (bijvoorbeeld grootouders die er hun laatste dagen sleten) en dienstboden, knechts, gouvernantes, huisonderwijzers of kostgangers. Als het register per straat geordend is, kunnen we al bladerend een beeld krijgen van de buurt waarin onze voorouders woonden: wie waren de buurtgenoten, wat deden zij, hoe verging het hen? Misschien is er nog wel een oude ansichtkaart waar de straat op afgebeeld is!

Omdat er door de jaren heen nogal wat veranderingen optraden, raakte een register vol of dreigde het te onoverzichtelijk te worden. Daarom werd na verloop van een aantal jaren het register vervangen door een nieuw. Dat gebeurde in veel gevallen op het moment van een nieuwe volkstelling, die om de tien jaar werd gehouden. De gemeenteambtenaren schreven de gegevens uit de oude registers, voor zover ze nog van toepassing waren, over in nieuwe folianten. Daarbij konden fouten gemaakt worden. We moeten de feiten die vermeld staan in het bevolkingsregister, daarom, indien mogelijk, controleren aan andere bron-

nen. Dit geldt met name voor geboorte, huwelijk en overlijden en de spelling van namen. Daar geeft, bij verschillen tussen bevolkingsregister en burgerlijke stand, de laatstgenoemde bron het enige juiste gegeven en dan in de eerste plaats het geboorteregister.

De inrichting van de registers kan van plaats tot plaats verschillen. Er zijn twee hoofdsystemen: alfabetisch of geografisch. De meest gebruikte methode, zeker in de eerste decennia van het bevolkingsregister, is de inschrijving per wijk en vervolgens per straat. De tweede vorm waarin we de registers aantreffen, is met de rangschikking van de gezinnen op alfabetische volgorde naar familienaam.

In de ene gemeente werd een index per registerdeel gemaakt, in de andere op een serie boeken. Als er al een index werd gemaakt, dan is deze in de loop der tijd soms verloren gegaan. De aanduiding van het adres in een akte van de burgerlijke stand ('wijk C nr. 28') kan dan een goed hulpmiddel zijn om iemand gemakkelijk in het bevolkingsregister terug te vinden.

Naast een serie waarin het grootste deel van de bevolking een plaats vond, zijn er ook hulpregisters voor bijzondere groepen aangelegd, bijvoorbeeld dienstbodenregisters (zowel mannelijk als vrouwelijk inwonend personeel), instellingenregisters (kazernes, gestichten, gevangenissen, kostscholen, seminaries bijvoorbeeld) en registers met bewoners van schepen. Gemeenten hielden daarnaast ook wel afzonderlijke registers bij van ingekomen en vertrokken personen.

3 Gezinskaarten 1920-1938

De vastbladige registers hadden als nadeel dat gegevens steeds opnieuw ingeschreven moesten worden, bij verhuizing, bij het aanleggen van een nieuwe serie registers. Dat betekende niet alleen veel werk, maar gaf ook kans op fouten. Toen het kaartsysteem zijn intrede deed in de moderne kantooromgeving zag men als snel de mogelijkheden voor de bevolkingsadministratie. De gemeente Amsterdam begon in 1893 al met een losbladig systeem. In 1920 kregen de gemeenten officieel bevoegdheid om de vastbladige registers te vervangen door een kaartsysteem van 'gezinskaarten'. Zo'n gezinskaart bevatte in principe dezelfde informatie als het oude vastbladige register: per kaart de gegevens van een gezin, waarbij vaak ook inwonende personen waren opgenomen. Trouwde een van de gezinsleden, dan kreeg hij een eigen gezinskaart. Sommige gemeenten hielden in het gezinskaartensysteem aparte series kaarten bij van dienstboden en inwoners van instellingen, soms met een bepaalde papierkleur per type kaart. Veel gemeenten stapten over op het gezinskaartensysteem, een klein aantal hield nog vast aan de vastbladige registers.

4 Persoonskaarten 1939-1994 en Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens vanaf 1994

De volgende stap in het ontwikkelingsproces van het bevolkingsregister was het volledig personaliseren ervan. Voor iedereen werd een 'persoonskaart' aangemaakt die je hele leven achter je aan reisde, die je volgde als je van de ene naar de andere gemeente verhuisde. Vanaf 1930 werd er in enkele gemeenten mee geëxperimenteerd en in 1938 bepaalde het landsbestuur dat er vanaf 1 januari 1940 voor iedereen een persoonskaart moest zijn. De gemeenten die nog met vastbladige

registers werkten, moesten nu dus ook mee in de modernisering van hun administratie. In de praktijk hadden de meeste gemeenten hun zaakjes in 1939 al op orde.

Als iemand verhuisde naar een andere gemeente nam de vertrekgemeente de belangrijkste gegevens over op een archiefkaart, die zij bewaarde. De originele kaart ging naar de gemeente waar iemand zich vestigde. Bij overlijden stuurde de gemeente waar de overledene woonde, de kaart naar het Centraal Bureau voor de Statistiek, die de kaart na statistische verwerking doorstuurde naar het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. De overlijdensgemeente maakte voorafgaand aan de verzending een archiefkaart aan voor de eigen administratie.

De persoonskaart bevat de informatie over ten minste één persoon, zoals die ook in de voorgangers van het persoonskaartensysteem te vinden is: voornamen, familienaam, informatie over geboorte, huwelijk en overlijden, religie en woonadressen. Maar er zijn ook wat extra's ten opzichte van de situatie voor 1939. Nieuw was het vermelden van de ouders, met hun geboorteplaats en -datum. De kinderen van een echtpaar zijn alleen opgenomen op de kaart van het gezinshoofd. In de meeste gevallen is dat de man en na diens overlijden of na echtscheiding de vrouw (als de kinderen aan haar waren toegewezen). Van de kinderen geeft de persoonskaart op welke manier ze het gezin hebben verlaten, door huwelijk (huwelijksdatum en partner worden dan genoemd), door vertrek of overlijden.

Per 1 oktober 1994 is in plaats van het persoonskaartensysteem de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens gekomen, kortweg GBA genoemd. Alle gegevens zijn nu geautomatiseerd en uitwisseling van gegevens tussen gemeenten vindt volledig langs elektronische weg plaats. Er komt geen papier meer aan te pas. De belangrijkste gegevens van overledenen gaan in digitale vorm naar het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Van iedere overledene krijgt het een set persoonsgegevens die 'persoonslijst' wordt genoemd. Het Centraal Bureau voor Genealogie beheert behalve de 6,5 miljoen persoonskaarten van na 1938 overledenen, inmiddels ook de gegevens van ruim 1,5 miljoen personen die vanaf 1 oktober 1994 zijn gestorven. De GBA houdt een aantal gegevens niet meer bij die het bevolkingsregister tot en met de persoonskaart wel registreerde. Dat geldt bijvoorbeeld voor het beroep en het kerkgenootschap waartoe iemand behoort.

5 Beschikbaarheid van het bevolkingsregister voor onderzoek

De vastbladige registers zijn in enkelvoud opgemaakt. In de regel zijn ze overgebracht naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats in een gemeente- of streekarchief. U krijgt ze daar ter inzage, in verband met de kwetsbaarheid van de grote folianten vaak niet in originele vorm, maar als microfilmkopie. Ook sommige rijksarchieven hebben microfilms van de bevolkingsregisters uit hun werkgebied. Het Centraal Bureau voor Genealogie bezit van een groot aantal gemeenten de bevolkingsregisters op microfiche. Welke gemeenten dat zijn, kunt u nagaan door op de gemeentenaam die u interesseert, in de internetcatalogus te zoeken (www.cbg.nl). Een klein aantal archiefdiensten stelt de openbare bevolkingsregisters inmiddels beschikbaar via internet. Dat aantal zal gezien de digitaliseringactiviteiten van archieven de komende jaren groeien. Houd de websites van de archieven uit uw onderzoekregio's dus goed in de gaten.

Ook voor de gezinskaarten uit de periode 1920-1938 geldt dat ze veelal zijn overgebracht naar openbare archiefbewaarplaatsen. U krijgt ze dan ter inzage in de studiezaal van de archiefdienst, soms op microfilm of als scans.

Het persoonskaartenarchief van de gemeenten is ‘versteend’ op het moment dat de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA) per 1 oktober 1994 is ingevoerd. Het is van een dynamisch bestand, waarin gewijzigd werd, een statisch bestand geworden. De persoonskaarten van dit statisch archief zijn veelal nog bij de afdeling burgerzaken van de gemeente, om op terug te kunnen vallen bij vragen uit de GBA, en niet ter inzage voor stamboomonderzoekers.

In een enkel geval zijn de archiefkaarten of archiefbladen van het persoonskaartenarchief van een gemeente (de kaarten met beperkte informatie van verhuisde en overleden personen) overgebracht naar een archiefdienst die er informatie uit verstrekt voor zover de personen honderd jaar of langer geleden geboren zijn.

Uit de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens geeft de afdeling burgerzaken van een gemeente in principe geen informatie, tenzij het om gegevens van uzelf gaat.

6 Het centraal archief van overledenen bij het Centraal Bureau voor Genealogie

Het Centraal Bureau voor Genealogie beheert het ‘centraal archief van overledenen’, de persoonskaarten van de overledenen van 1939 tot 1 oktober 1994 en de database met gegevens van wie vanaf 1 oktober 1994 gestorven zijn. Het gaat hierbij om gegevens van 8 miljoen overledenen en van hun verwanten (ouders, partners, kinderen).

Omdat deze bestanden vrij recente gegevens bevatten, worden zij niet ter inzage gegeven. Het Centraal Bureau voor Genealogie is door de Minister van Binnenlandse Zaken gemachtigd tegen een vastgesteld bedrag per gezochte inlichting uittreksels te verstrekken. Van de persoonskaart krijgt u een fotokopie waarbij bepaalde delen in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zijn afgedekt, het gaat dan bijvoorbeeld om de informatie over het kerkgenootschap waartoe iemand behoort en van de personen die korter dan 20 jaar geleden overleden zijn, de woonadressen. Van de overledenen van na 1 oktober 1994 krijgt u (voor zover het een persoon betreft die langer dan twee jaar geleden overleden is) een ‘persoonslijst’, een print met de informatie die het Centraal Bureau voor Genealogie mag vrijgeven.

Deze bronnen zijn populair bij genealogen. Per jaar worden zo’n 100.000 uittreksels en persoonslijsten door het CBG verstrekt. Deze bron leent zich goed voor het overbruggen van de tijd dat de burgerlijke stand nog niet openbaar is, ‘verloren’ familieleden terug te vinden, snel een overzicht te krijgen van de spreiding van de familie.

Op de website van het Centraal Bureau voor Genealogie (www.cbg.nl) staan onder ‘downloaden’ een informatieblad over persoonskaart en persoonslijst en een aanvraagformulier voor uittreksels van persoonskaarten en voor persoonslijsten.

7 Praktijk van het onderzoek in het bevolkingsregister

Régistres civiques

Als eerste voorbeeld nemen we een pagina uit het *régistre civique* 1811-1813 van Dinteloord (zie [afb. 4.1](#)). Deze bron staat op de website

van Historisch Centrum Het Markiezenhof (www.markiezenhof.nl). De eerste inschrijving van afbeelding 4.1 bevat de volgende informatie:

'van Dis, Adrien, cultivateur, (epoque de la naissance) 10 juillet 1785, (lieu du domicile politique) (canton) Oudenbosch, (commune) Dinteloord'

De bron is – zoals veel bronnen uit de Franse tijd – in het Frans opgesteld. Het gevolg is dat bijvoorbeeld voornamen en beroepen verfranst zijn. Uit andere bronnen zullen de Nederlandse voornamen tevoorschijn komen. Die hebben de voorkeur in de genealogische basisadministratie. Van beroepen neemt u in het beroepenveld in uw administratie een vertaling in het Nederlands. 'Cultivateur' kunnen we hier als 'akkerbouwer' vertalen.

In de uitgebreidere familieadministratie, met de notities die u uit bronnen overneemt, geeft u de informatie precies zoals u die in de bron heeft aangetroffen, bijvoorbeeld zoals in het bronvoorbeeld hierboven. De kolom-'koppen' voegt u tussen haakjes in, zodat duidelijk wordt wat de informatie in de verschillende kolommen betekent.

De bronverantwoording ziet er als volgt uit:

(Historisch Centrum Het Markiezenhof, website (www.markiezenhof.nl), Régistre civique Dinteloord 1811-1813, blz. 17; scan origineel gezien 25 aug. 2008)

Het régistre civique van het Gelderse Gendringen uit 1811 is als bronbewerking te vinden op de website 'Genealogiedomein.nl Genealogie in de Achterhoek' (www.genealogiedomein.nl). Bronnen zijn op deze website op plaatsnaam gerangschikt. Het régistre civique van Gendringen is volledig getranscribeerd, de originele tekst is 'overgeschreven' en niet verder bewerkt, bijvoorbeeld gealfabetiseerd. De bewerker is dus dicht bij de bron gebleven. De bronbewerking staat als pdf-bestand op de website.

De bewerker van een bron interpreteert wat hij ziet. De een is daar meer bedreven in dan de ander. De ene bronbewerker is kritischer dan de ander. Als gebruiker van de informatie uit een bronbewerking moet u alert zijn op transcriptiefouten, fouten bij het overschrijven, en interpretatiefouten. Laat in ieder geval in de bronverantwoording zien dat het om een bronbewerking gaat waar uw informatie uit komt en niet de originele bron.

Als onderzoeker naar bijvoorbeeld de familie Tiggeloven treft u twee personen van die naam in het gepubliceerde register. U vindt ze gemakkelijk door gebruik te maken van de zoekfunctie in de Acrobat reader. Het beroep van beiden is daghuurder. Een daghuurder of dagloner had geen vast dienstverband, maar verhuurde zich per dag, vaak voor werk in de landbouwsector.

139 Gradus Tiggeloven, daghuurder, geb. 25-9-1785, woonplaats de Milt
749 Jan Willem Tiggeloven, daghuurder, geb. 25-3-1770, woonplaats Bredenbroek

Deze bronbewerking is te beschouwen als een op internet gepubliceerde uitgave. U gaat er bij het maken van een bronverantwoording dan ook op dezelfde manier mee om als met een boek: u vermeldt auteur, titel, plaats en jaar van uitgave. Daarnaast geeft u aan dat het om een bronbewerking gaat, waar de digitale publicatie te vinden is en wanneer u hem op internet geraadpleegd heeft:

J.H.G. te Boekhorst, Het Registre Civique van de gemeente Gendringen. Lijst van 888 volwassen mannelijke inwoners van de gemeente Gendringen (1811) (Bennekom 2005) bronbewerking, website Genealogiedomein.nl Genealogie in de Achterhoek (www.genealogiedomein.nl); geraadpleegd 20 augustus 2008.

Een ander voorbeeld van een *régistre civique* is dat van de stad Elburg (1811). Het is als bronbewerking te vinden op de website van het Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe (www.streekarchivariaat.nl > genealogie (onder de kop Archief & Collectie)). De bewerker van de bron heeft de namen gealfabetiseerd opgenomen. Je leest er bijvoorbeeld het volgende in:

Fidder, Jan, 28-09-1775, cordonier, schoenmaker
 Flier, Lammert, 23-02-1766, cardeur de laine, wolkammer
 Fluiten, Jan de, 08-03-1743, valet huillier, leerling olieslager
 Geral, Barnard, 07-08-1761, tiserant, wever

De laatste kolom geeft een vertaling van de Franse benamingen. De vertaling die de bronbewerker maakte, gaat wel eens mank. Jan de Fluiten zal gezien zijn leeftijd geen leerling olieslager geweest zijn, maar olieslagersknecht.

Vastbladige registers

De inschrijving van Adrianus Franciscus van Gogh (familie van de schilder?) en zijn gezin in het bevolkingsregister van Zundert over de jaren 1900-1910 is een mooi voorbeeld van hoe deze bron zich laat lezen als een film(fragment) (zie [afb. 4.2](#)).

Het register van Zundert over die periode is alfabetisch ingericht. Adrianus Franciscus staat in deel G-H op blad 57. De aantekeningen zijn de administratieve neerslag van een betrekkelijk kort verblijf. Hij woonde drie jaar in Zundert. De inschrijving van hem, zijn vrouw en kind zijn doorgehaald. Dat betekent dat ze vertrokken zijn uit Zundert voor het aanleggen van de volgende serie van het bevolkingsregister (1910).

Adrianus Franciscus van Gogh, geboren Roosendaal 31 mei 1868, broodbakker, vestigt zich op 20 juli 1900 vanuit Londen in Zundert. Vanaf 21 augustus 1900 woont hij met zijn vrouw Maria Adriana Kenmans, geboren Zundert 2 november 1859, op het adres A157. Zij bevalt 31 oktober 1902 in Zundert van een zoon Alouisius Vitus Marie van Gogh en overlijdt kort daarna op 6 november 1902. De pas geboren zoon verhuist 12 december 1902 naar Roosendaal en zijn vader een maand later, op 18 januari 1903, naar Antwerpen.

(Regionaal Archief West-Brabant, website (www.regionaalarchiefwestbrabant.nl), Bevolkingsregister Zundert 1900-1910, Deel G-H, blad 57; scan origineel gezien [datum raadpleging].)

Dit is kort samengevat de inhoud van de inschrijvingen van Adrianus Franciscus en zijn gezin. We kunnen deze samenvatting zo geformuleerd in de familieadministratie opnemen. Een deel van de feiten zullen we moeten controleren en aanvullen aan de hand van de burgerlijk-kestandinformatie. Kloppen de namen en data? Zijn bijvoorbeeld de voornamen van het kind juist? En wat is de overlijdensplaats van de vrouw?

De basisgegevens over namen, geboorte en overlijden nemen we met bronverantwoording in onze familieadministratie op. Maar we beschouwen ze als 'te controleren'. Unieke informatie halen we uit het bevolkingsregister in ieder geval over vestiging en vertrek. Ze wijzen de

weg naar plaatsen waar we verder onderzoek moeten doen: Londen, Roosendaal en Antwerpen.

Op de website van het Regionaal Archief West-Brabant (www.regionaalarchiefwestbrabant.nl) gaan we ook op zoek naar de inschrijving van Vincent van Gogh in het bevolkingsregister van Zundert. Hoe lang woonde hij in Zundert? We typen 'Gogh' in het zoekscherm in het vak familienaam, kiezen voor de plaats Zundert en vinken het vakje aan bij 'bevolkingsregisters 1850-1920'). Vincent Willem van Gogh komt voor in het register 1850-1860 en in het register 1860-1890. We kunnen de afbeelding van blad 349 met het gezin Van Gogh-Carbentus, na wat bladeren, vinden. Het gezin bewoont een huis aan de Molenstraat, wijk A nummer 39. We lezen dat Vincent op 1 oktober 1864 – 11 jaar oud – wordt uitgeschreven naar Zevenbergen. Ruim drie jaar later, 19 maart 1868, vestigt hij zich komende vanuit Tilburg weer in zijn ouderlijk huis in Zundert, om op 30 juli 1869 weer te vertrekken, nu naar 's-Gravenhage. De overige leden van het gezin Van Gogh vertrekken 29 januari 1871 naar Helvoirt.

Wat Vincent Willem van Gogh betreft, kan in de familieadministratie over zijn woonplaats dus worden opgenomen uit dit bevolkingsregister (zie [afb. 4.3](#)):

Woont te
 Zundert, Molenstraat (A39), – 1 oktober 1864
 Zevenbergen, 1 oktober 1864 -
 Tilburg, – 19 maart 1868
 Zundert, 19 maart 1868 – 30 juli 1869
 's-Gravenhage, 30 juli 1869 –

(Regionaal Archief West-Brabant, website (www.regionaalarchiefwestbrabant.nl), Bevolkingsregister Zundert 1860-1900, Deel C-G, blad 349; scan origineel gezien [datum raadpleging].)

Gezinskaarten

Enkele archiefdiensten hebben gezinskaarten gedigitaliseerd en via hun website ter inzage gegeven. Dat geldt bijvoorbeeld voor de website van het Regionaal Archief Alkmaar (www.archiefalkmaar.nl). Dat is nog wel een uitzondering. Voor de gezinskaarten van de meeste gemeenten moet u naar de archiefdienst die deze kaarten bewaart.

We gaan in de Alkmaarse gezinskaarten op zoek naar Gerard Jacob de Groot (geboren in 1909), die getrouwd was met Geertje Anna Kooij. We kiezen op de homepage voor 'Genealogie' > Zoeken op naam. Omdat de naam 'de Groot' veel voorkomt, maken we gebruik van de mogelijkheid om verfijnd te zoeken: 'Toon uitgebreide zoekopties'. We typen de achternaam 'Groot', voorvoegsel 'de'. Bij plaats kiezen we voor 'Alkmaar' en bij bron vinken we 'Bevolkingsregister' aan. Een voornaam voeren we niet in. Zo komen alle personen in de database met de naam De Groot in het bevolkingsregister van Alkmaar te voorschijn en kunnen we zien of Gerard Jacob er bij staat. We vinden hem als 'Gerard Jacob' en 'Gerard J.' Om de scans te kunnen bekijken, moeten we ons registreren met gebruikersnaam en wachtwoord. Klik in de index op de naam en vervolgens op 'inzien van de akte' om de kaart te kunnen bekijken (voor- en achterzijde). De kaart bevat de gegevens van hem, zijn vrouw en drie kinderen.

Genealogische basisgegevens

De volgende genealogische basisgegevens kunnen we aan de gezinskaart ontlenen en overnemen in onze familieadministratie (zie [afb. 4.4](#) en [4.5](#)):

Gerard Jacob de Groot, geb. Schermerhorn 5 maart 1909, monteur R.T., tr. Heerhugowaard 2 nov. 1933 Geertje Anna Kooij, geb. Heerhugowaard 25 april 1912.

Uit dit huwelijk:

- 1 Gerda Janna de Groot, geb. Alkmaar 6 maart 1935
- 2 Klaas Jacob de Groot, geb. Alkmaar 17 dec. 1936, ovl. ald. (?) 8 jan. 1937
- 3 Janna Reina de Groot, geb. Alkmaar 25 juni 1938.

(Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, gezinskaart Gerard Jacob de Groot; scan origineel gezien [datum raadpleging].)

In de gezinskaart kunnen we informatie vinden die via de burgerlijke stand nog niet te achterhalen is voor de onderzoeker in verband met de beperkte openbaarheid van de registers (geboorten korter dan 100 jaar geleden, huwelijken 75 jaar en overlijdens 50 jaar). De afkorting 'ald.' staat voor 'aldaar', wat staat voor 'in dezelfde plaats'. In genealogische publicaties wordt het gebruikt, zodat je een plaatsnaam niet hoeft te herhalen. Het gebruik beperkt zich meestal tot de overlijdensplaats die identiek is aan de geboorteplaats. Of 'ald.' wordt gebruikt en zo ja hoe, is afhankelijk van redactionele regels van een genealogische publicatie. Om verder onderzoek te doen naar Geertje Anna Kooij kunt u het bevolkingsregister van Heerhugowaard gaan bekijken, ter plaatse bij het Regionaal Archief Alkmaar in Alkmaar. Ervan uitgaande dat ze inmiddels overleden zal zijn, kunt u ook een uittreksel van haar persoonskaart aanvragen bij het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag. Daarop staan dan ook haar ouders vermeld.

Aanvullende informatie

Naast de basisgegevens van namen, plaatsen en data van geboorte, huwelijk en overlijden is er aanvullende informatie op de gezinskaart van Gerard Jacob de Groot te vinden. Daarvoor moeten we een aantal afkortingen 'decoderen'. Dat kan met hulp van de lijst van afkortingen op de website van het archief.

We kunnen uit de kaart opmaken dat het hele gezin de Nederlandse nationaliteit had, dat vader en de twee jongste kinderen hervormd waren en moeder en het oudste kind niet tot een kerkgenootschap behoorden. De ouders vestigden zich na hun huwelijk aan de Fruitsen 111a (hernoemd in K. van 't Veerstraat 47?), verhuisden per 1 oktober 1936 naar de Metiusgracht 9 en per 23 juni 1937 naar de Rochdalestraat 6. Daar woonden ze nog toen in 1939 de persoonskaart werd ingevoerd. Op de achterzijde van de kaart lezen we dat vader werd overgeschreven op deze kaart vanaf een dienstbodekaart ('DB'). Hij woonde dus bij zijn huwelijk al in Alkmaar en was 'GD', gewoon dienstplichtig. Moeder vestigde zich vanuit haar geboorteplaats in Alkmaar. Ook de dienstbodekaart is digitaal beschikbaar op de website van het Regionaal Archief Alkmaar (klik in het hiervoor gemelde zoekresultaat op 'Jacob G.').

Persoonskaarten

Bij het Centraal Bureau voor Genealogie hebben we een uittreksel aangevraagd van de persoonskaart of persoonslijst van Gerard Jacob de

Groot uit het voorbeeld hiervoor. Daarvoor vulden we het formulier in dat we van de website van het Centraal Bureau voor Genealogie (www.cbg.nl) gedownload hebben. Het uittreksel valt na twee weken in de bus (zie [afb. 4.6](#) en [4.7](#)). Hij is overleden voor 1 oktober 1994, daarom is er een persoonskaart bij het Centraal Bureau voor Genealogie. Was hij na die datum overleden, dan hadden we een persoonslijst opgestuurd gekregen.

De persoonskaart bevat een aantal gegevens die we nog niet kenden, het overlijden en een tweede huwelijk van Gerard Jacob de Groot, een aantal beroepen, zijn ouders (met hun geboorteplaats en -datum) en meer gegevens over kinderen op de achterzijde van de persoonskaart. Dit uittreksel toont niet de adresgegevens. Die mag het Centraal Bureau voor Genealogie pas na 20 jaar beschikbaar stellen. In dit geval dus in 2012.

Samenvatting genealogische basisinformatie

De gegevens op de voorzijde van de persoonskaart laten zich als volgt samenvatten:

Gerard Jacob de Groot, geb. Schermerhorn 5 maart 1909, monteur RT, vakwerkmans 1e klas PTT, monteur zuivelfabriek, kantoorbediende, ovl. Apeldoorn 7 maart 1992, zn. van Jacob de Groot (geb. Oudendijk 18 april 1871) en Geertje de Jong (geb. Schermerhorn 8 juni 1867), tr. 1e Heerhugowaard (echtsch. ingeschr. ald. 26 nov. 1946) 2 nov. 1933 Geertje Anna Kooij, geb. Heerhugowaard 25 april 1912; tr. 2e Alkmaar 22 jan. 1948 Martha Janna Visser, geb. Harlingen 7 juli 1911.

(Centraal Bureau voor Genealogie, Persoonskaarten 1939-1994, persoonskaart Gerard Jacob de Groot; uittreksel)

In de bronverantwoording laten we zien dat het niet om de originele kaart gaat, maar om een uittreksel, een fotokopie van de kaart waarbij delen zijn afgedekt en de overlijdensplaats en -datum is getypt op het uittreksel. Het is dus geen volledige fotokopie en bij het overtypen van de gegevens kunnen fouten zijn gemaakt.

Voor de betekenis van afkortingen op persoonskaarten kunt u een informatiebrochure downloaden van de website van het Centraal Bureau voor Genealogie (www.cbg.nl > downloaden).

OPGAVE 4.1

Régistre civique

Zoek in het *régistre civique* van Dinteloord naar de inschrijving van Hendrik Struijk van Bergen. Ga hiervoor naar de website van het Historisch Centrum Het Markiezenhof (www.markiezenhof.nl). Vind het betreffende *régistre civique* via 'bladeren in bronnen'. Let op: het wordt op deze website als een type bevolkingsregister beschouwd.

- Wat is zijn geboortedatum?
- Welk beroep had hij?
- Geef de bronverantwoording.

OPGAVE 4.2

Vastbladig bevolkingsregister

Zoek in het bevolkingsregister van Nieuw-Vossemeer 1875-1905 naar informatie over Petrus Voermans, gehuwd met Adriana Elsevier en hun gezin. Ga hiervoor naar de website van het Historisch Centrum Het Markiezenhof (www.markiezenhof.nl). Vind het betreffende bevolkingsregister via 'bladeren in bronnen'. En raadpleeg eerst het deel 'klapper'

(index) 1875-1905 om een verwijzing te vinden naar de juiste bladzijde in het register.

- a Welke genealogische basisinformatie geeft het bevolkingsregister over het gezin Voermans-Elsevier?
- b Wat komen we te weten over de verhuisbewegingen van het echtpaar Voermans-Elsevier? Waar kwamen ze vandaan, waar gingen ze naar toe en wanneer?
- c Geef de verantwoording van de bron.

OPGAVE 4.3

Gezinskaarten

Ga op de website van het Regionaal Archief Alkmaar (www.archiefalkmaar.nl) op zoek naar informatie in de gezinskaarten over Otto Joseph Willy Aster, geboren Alkmaar 31 maart 1923. Gebruik hiervoor de mogelijkheid om op naam te zoeken.

NB Na selectie van een persoon brengt de keuze van de optie 'Inzien van de akte' u rechtsreeks naar de betreffende gezinskaart. Daarvan wordt de voorzijde getoond en kunt u door te klikken op de '2' rechtsonder de achterzijde in beeld krijgen.

- a Noteer de genealogische basisgegevens die u op de kaart vindt over hem en het gezin waartoe hij hoort.
- b Maak een bronverantwoording hiervoor.
- c Welke aanvullende informatie over dit gezin kan ontleend worden aan de gezinskaart waarop hij voorkomt?
- d Waar woonde vader Aster voordat de gezinskaart werd aangemaakt waarop hij als gezinshoofd staat? Zoek naar aanvullende informatie over zijn 'woonverleden' op andere Alkmaarse kaarten waarop hij ingeschreven is.
- e Welke aanvullende genealogische basisinformatie vinden we tijdens het onderzoek in de gezinskaarten over de echtgenote van vader Aster en over haar ouders?
- f Hoe kunnen we uit Nederlandse bronnen te weten komen wie de ouders zijn van vader Aster?

OPGAVE 4.4

Opdracht persoonskaart

In het materiaal bij dit blok bevinden zich de uittreksels van de persoonskaarten van Johanna Margaretha Erkamp en August Wilhelm Frederiks (zie [afb. 4.8](#), [4.9](#), [4.10](#) en [4.11](#)).

- a Zet de genealogische basisgegevens van de voor- en achterzijde van de kaart in lopende tekst achter elkaar, zoals in het voorbeeld Gerard Jacob de Groot ([afb. 4.4](#) en [4.5](#)) in paragraaf 7 van deze leereenheid is weergegeven (onder 'Genealogische basisgegevens'). Begin met de naam van Johanna Margaretha Erkamp, laat haar partners volgen en geef daarna de informatie over haar kinderen.
- b Wat biedt de persoonskaart van August Wilhelm Frederiks aan extra genealogische basisgegevens?
- c Maak een bronverantwoording voor het uittreksel van de persoonskaart van Johanna Margaretha Erkamp.

ZELFTOETS

- 1 Welke van de volgende beweringen over het régistre civique is juist?
  - a De oudste registers dateren uit 1809.
  - b Het brengt de mannelijke bevolking van 21 jaar en ouder in kaart.
  - c Het is het eerste volledige bevolkingsregister.
  - d Het bevat de informatie van de eerste landelijke volkstelling.

- 2 Welk gegeven vind je wel op de persoonskaart en niet op de gezinskaart?
  - a woonadres
  - b namen ouders hoofdpersoon
  - c beroep
  - d overlijdensdatum partner

- 3 Waaruit bestaat het ‘centraal archief van overledenen’ dat het Centraal Bureau voor Genealogie beheert?
  - a gezinskaarten overledenen 1920-1938 en persoonskaarten overledenen 1939-1.10.1994
  - b persoonslijsten overledenen vanaf 1.10.1994
  - c persoonskaarten overledenen 1939-1.10.1994 en persoonslijsten overledenen na 1.10.1994
  - d persoonskaarten overledenen 1939-1.10.1994

TERUGKOPPELING

Antwoorden op de zelftoets

- 1 b
- 2 b
- 3 c

Uitwerking van de opgaven

4.1 *Régistre civique*

Kies in het menu aan de linkerkzijde 'genealogie' > 'bladeren in bronnen' en selecteer vervolgens in het menu de gemeente Dinteloord en als registertype het bevolkingsregister. Klik op de button 'zoeken'. Er verschijnt een lijst. Het *régistre civique* staat als laatste item in de lijst. Klik op het 'oog' aan het eind van de regel om de bron in te zien. Al lezend en bladerend komt u op bladzijde 3 Henrij Struijk van Bergen tegen.

Antwoorden op de vragen:

- a 6 februari 1766
- b keizerlijk notaris (*notaire impérial*)
- c

Historisch Centrum Het Markiezenhof, website (www.markiezenhof.nl), *Régistre civique* Dinteloord 1811-1813, blz. 3; scan origineel gezien [datum raadpleging].

4.2 *Vastbladig bevolkingsregister*

Kies in het menu aan de linkerkzijde 'genealogie' > 'bladeren in bronnen' en selecteer vervolgens in het menu de gemeente Nieuw-Vossemeer en als registertype het bevolkingsregister. Klik op de button 'zoeken'. Er verschijnt een lijst. Kies daarin eerst voor het deel '1875-1905, klapper'. Klik op het 'oog' aan het eind van de regel om de klapper in te zien. Al bladerend in de index komt u op de letter V, met een verwijzing voor Petrus Voermans naar blad 273. Sluit de afbeelding en kies nu uit de lijst het register 1875-1905 om in te bladeren. Ga naar blad 273. De bladnummers staan rechtsboven.

a *Genealogische basisinformatie*

Petrus Voermans, geb. Oud en Nieuw Gastel 23 april 1841, kleermaker, tr. Adriana Elsevier, geb. Nieuw-Vossemeer 9 juni 1830.

Uit dit huwelijk:

- 1 Adrianus Johannes Voermans, geb. Nieuw-Vossemeer 21 okt. 1871, kleermaker.
- 2 Maria Theresia Voermans, geb. Borgerhout (België) 22 maart 1873, dienstbode.

De familierelatie met Johannes Braat, geb. Nieuw-Vossemeer 2 jan. 1860, verver(sknecht), wordt niet duidelijk. Hij wordt opgevoerd als 'behuwd zoon', wat we als schoonzoon zouden kunnen lezen. Dat hij getrouwd was met Maria Theresia lijkt niet waarschijnlijk gezien hun verschillende verhuisbewegingen.

[Als we de geboorteakte van Johannes Braat inzien via dezelfde website, dan blijkt dat hij een zoon was van Karel Braat en Adriana Cornelia Elsevier. Dat de moeder dezelfde is als de vrouw van Petrus Voermans blijkt uit hun huwelijksakte. Ze trouwen Nieuw-Vossemeer 31 jan. 1871, zij als Adriana Cornelia Elsevier en weduwe van Karel Braat. 'Behuwd zoon' moeten we hier dus lezen als 'stiefzoon'.]

b Het echtpaar vestigt zich met hun twee kinderen 23 augustus 1877 in Nieuw-Vossemeer, komend uit Steenberg. Het echtpaar vertrekt 9 juli 1904 naar Roosendaal, samen met hun dochter.

c Verantwoording bron.

Historisch Centrum Het Markiezenhof, website (www.markiezenhof.nl), Bevolkingsregister Nieuw-Vossemeer 1975-1905, blad 273; scan origineel gezien [datum raadpleging].

4.3 Gezinskaarten

Zoek op de naam Aster in de database. Er verschijnen twee resultaten op de naam Otto Joseph Willy Aster. Er zijn dus twee gezinskaarten waarop hij voorkomt. Op de ene kaart is de grootvader van moeders kant, waar hij met zijn ouders inwoont, het gezinshoofd. Op de tweede kaart is zijn vader het gezinshoofd.

a We kunnen de volgende genealogische basisgegevens aan deze twee gezinskaarten ontlenen:

Otto August Wilhelm Aster, geb. Neukalen (Duitsland) 27 dec. 1892, bloemist, ovl. Alkmaar (?) 14 maart 1936, tr. Johanna Margaretha Erkamp, geb. Alkmaar 25 jan. 1899, dr. van Johannes Hendrikus Joseph Erkamp (geb. 19 maart 1870, ovl. voor 24 sept. 1928) en Jannetje Glorie (geb. Heiloo 28 maart 1872).

Uit dit huwelijk:

- 1 Otto Joseph Willy Aster, geb. Alkmaar 31 maart 1923.
- 2 Johannes Hendrik Aster, tweeling met voorgaande, geb. Alkmaar 31 maart 1923.

Het is aannemelijk dat de overlijdensplaats van de vader Alkmaar is, daar woonde hij, maar het blijkt formeel niet uit de gezinskaart. Otto Joseph Willy had een tweelingbroer. Dat zetten we erbij, om te laten zien dat het geen vergissing van ons is bij het overnemen van de gegevens van de kaart dat de broers dezelfde geboortedatum hebben.

b Bronverantwoording:

Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, gezinskaarten Johannes Hendrikus Joseph Erkamp en Otto August Wilhelm Aster; Scan origineel gezien [datum raadpleging].

c Aanvullende informatie. Het gezin had de Duitse nationaliteit, de moeder tot 6 mei 1936. Dan wordt ze Nederlandse. Ze waren aanvankelijk hervormd, dat is doorgehaald en vervangen door 'geen'. Het gezin woont vanaf 11 februari 1924 aan de Bleekerslaan 10 (onderbroken door een periode van inwoning aan de Ramen 24). Hun gegevens zijn dan overgeschreven vanaf de gezinskaart van J.H.J. Erkamp. Per 25 augustus 1937 wordt de weduwe met haar twee kinderen overgeschreven naar de gezinskaart van A.W. Frederiks. Schoonmoeder Erkamp-Glorie woont vanaf 24 september 1928 ruim een jaar in, ze komt dan uit Amsterdam. Op 25 november 1929 wordt ze overgeschreven naar een dienstbodekaart.

d We raadplegen online de gezinskaart van J.H.J. Erkamp (zie onder a). Volgens deze gezinskaart van Johannes Hendrikus Joseph Erkamp woont Aster vanaf 6 november 1919 tot 11 februari 1924 in bij zijn

(latere?, de huwelijksdatum weten we nog niet) schoonouders. Hij wordt ingeschreven vanaf een dienstbodekaart ('DB').

Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, gezinskaart Johannes Hendrikus Joseph Erkamp; scan origineel gezien [datum raadpleging].

Ook deze dienstbodekaart kunnen we online inzien. Daaruit blijkt dat Otto (zijn eerste voornaam wordt hier alleen genoemd) al vanaf 30 augustus 1916 bij het gezin Erkamp inwoonde. De spelling van de geboorteplaats is hier nog onjuist als 'Neukaken' geschreven. Op zijn eigen gezinskaart is dit later gecorrigeerd in 'Neukalen'. Een plaats met die naam ligt inderdaad in de buurt van het Duitse Rostock. Otto Aster kwam naar Alkmaar vanuit het interneringskamp in Bergen.

Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, dienstbodekaart Otto Aster; scan origineel gezien [datum raadpleging].

e Aanvullende informatie Johanna Margaretha Erkamp (wat we al wisten is hier niet herhaald):

Johannes Hendrikus Joseph Erkamp, geb. Alkmaar 19 maart 1870, groentekoopman, ovl. Alkmaar (?) 5 febr. 1923, tr. Jannetje Glorie
Uit dit huwelijk o.a.:
Johanna Margaretha Erkamp, naaister

(Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, gezinskaart Johannes Hendrikus Joseph Erkamp; scan origineel gezien [datum raadpleging].)

Johanna Margaretha Erkamp, tr. 2e Alkmaar 25 aug. 1937 August Wilhelm Frederiks, geb. Amsterdam 25 aug. 1905, tuinman-bloemist.

(Regionaal Archief Alkmaar, website (www.archiefalkmaar.nl), Gezinskaarten Alkmaar 1910-1939, gezinskaart August Wilhelm Frederiks; Scan origineel gezien [datum raadpleging].)

f Informatie over zijn ouders zal te vinden zijn in zijn huwelijksakte en zijn overlijdensakte. De akten van de burgerlijke stand van Alkmaar zijn te bekijken bij het Noord-Hollands Archief in Haarlem en het Regionaal Archief. Voor informatie uit de huwelijksakte kunnen we ook te rade gaan bij Genlias. Hierin zijn de Alkmaarse huwelijksakten 1811-1922 ingevoerd. De tweeling Aster is uit 1923. Goede kans dat we de huwelijksakte vinden dus. Het echtpaar blijkt op 6 november 1919 in Alkmaar getrouwd te zijn. Zijn ouders heten Josef Aster, ziekoppasser van beroep, en Marie Sophie Caroline Gütschon. De datum van inschrijving op de gezinskaart van zijn schoonvader is dus dezelfde als de huwelijksdatum.

Website Genlias (www.genlias.nl), huwelijksregister Alkmaar 1919, akte 174; Bronbewerking, geraadpleegd [datum raadpleging].

4.4 Persoonskaart

a

Johanna Margaretha Erkamp, geb. Alkmaar 25 jan. 1899, ovl. ald. 20 maart 1988, dr. van Johannes Hendricus Joseph Erkamp (geb. Alkmaar 19 maart 1870) en Jannetje Glorie (geb. Heiloo 20 maart 1872),

– tr. 1e Alkmaar 6 nov. 1919 Otto August Wilhelm Aster, geb. Neukalen (Duitsland) 27 dec. 1892, ovl. Alkmaar 14 maart 1936

– tr. 2e Alkmaar 25 aug. 1937 August Wilhelm Frederiks, geb. Amsterdam 25 aug. 1905, ovl. Alkmaar 7 juni 1960

– tr. 3e Alkmaar 28 mei 1965 Cornelis van Zaane, geb. Zaandam 1 okt. 1894, ovl. Schagen 16 mei 1973.

Uit het eerste huwelijk:

1 Otto Joseph Willy Aster, geb. Alkmaar 31 maart 1923, tr. Alkmaar 30 aug. 1947 L.S.J. van Thijn.

2 Johannes Hendrik Aster, tweeling met voorgaande, geb. Alkmaar 31 maart 1923, ovl. Den Helder 17 nov. 1945.

b Informatie die we extra hebben ten opzichte van de kaart van zijn echtgenote, is: zijn beroep (tuinman-bloemist) en de namen van zijn ouders (Jan Hendrik Frederiks en Augusta Wilhelmina Riesz).

c

Centraal Bureau voor Genealogie, Persoonskaarten 1939-1994, persoonskaart Johanna Margaretha Erkamp; uittreksel.